Malmö stad
Tekniska nämnden

Datum
2026-06-24
Adress

Diarienummer
TN-2026-530

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Remiss Motion Magnus Olsson (SD) - Ersätt Malmös drabbade företagare & anpassa Lex Jerker, STK-2026- 315

STK-2026-315

Tekniska nämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Tekniska nämnden beslutade på sitt sammanträde 24 mars 2026 om en rad åtgärder för att minska påverkan och eventuell störning för näringsidkare som uppstår på grund av trafikavstängningar och omledning av trafik.

För att skadestånd ska betalas ut enligt 32 kap. miljöbalken ska störningen av arbetena inte skäligen ha behövt tålas. Alternativt ska kommunen ha varit vållande till att en skada har uppstått. Skadeståndsprocessen inleds genom att krav framställs av enskild.

En rad åtgärder har vidtagits för att stärka kommunikation och samverkan med stadens näringsidkare vid infrastrukturarbeten i staden.

Tekniska nämnden verkar aktivt för att minimera störningar och eventuell negativ påverkan för stadens boende och näringsidkare vid trafikavstängningar och omledning av trafik.

Yttrande

Tekniska nämnden beslutade på sitt sammanträde 24 mars 2026 om en rad åtgärder för att minska påverkan och eventuell störning för näringsidkare som uppstår på grund av trafikavstängningar och omledning av trafik. Bakgrunden till besluten är en utredning som fastighets- och gatukontoret gjort på uppdrag av tekniska nämnden huruvida det är möjligt att ge en generell nedsättning av nyttjanderättsavgift eller en generell ersättning till näringsidkare som lider skada till följd av stadens entreprenader.

Ett av besluten var att hemställa hos kommunfullmäktige att anta ett förslag till ändrad taxa för upplåtelse offentlig plats, allmänna bestämmelser och därtill hörande områdeskartor samt fastställa datum för när förslaget ska börja gälla. Den 6 maj 2026 beslutade kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta om samma förslag till förändrad taxa och att det ska gälla från den första april 2026.

Tekniska nämnden beslutade också att ge fastighets- och gatukontoret i uppdrag att ta fram kompletterande rutiner och vägledning för handläggning av reducerad taxa utifrån ordningslagen, förutsatt kommunfullmäktige fattar beslutet som omnämns ovan.

Slutligen gav tekniska nämnden även fastighets- och gatukontoret i uppdrag att ta fram en sammanhållen informationsyta till näringsidkare som redovisar möjligheterna till reducering av avgifter vid störningar från entreprenader, utifrån ordningslag, hyreslag, arrendelag, miljöbalk och skadeståndslag.

Rekommendationerna i fastighets- och gatukontorets utredning är att det bör finnas tydlig information om att de drabbade ska påtala bristen när den uppstår och hur de ska gå till väga för att bevaka sin rätt. Vid längre entreprenader kan detta innebära att en beviljad nedsättning av hyran/avgiften gäller framåt så länge entreprenaden fortlöper, förutsatt att det är tydligt att hindret eller menet är detsamma. På detta sätt tillsäkras alla korrekt ersättning, varken för låg eller för hög, och staden riskerar på detta vis inte att bryta mot tidigare angivna lagregler. Viktigt att notera är att nedsättning av hyra endast är möjligt för kommunens egna hyresgäster på samma sätt som att nedsättning av arrendeavgift gäller endast för kommunens arrendatorer.

För näringsidkare som har avtal med privat fastighetsägare kan inte ersättningsregler som föreslås ovan användas. I dessa fall tillämpas miljöbalken. För att skadestånd ska betalas ut enligt 32 kap. miljöbalken ska störningen av arbetena inte skäligen ha behövt tålas. Alternativt ska kommunen ha varit vållande till att en skada har uppstått.

Skadeståndsprocessen inleds genom att krav framställs av enskild.
Likabehandlingsprincipen innebär att en kommun inte får ge ekonomiska fördelar eller särbehandla enskilda personer eller företag utan att det finns lagstöd eller tvingande sakliga skäl. Detta innebär att kommunen inte kan betala ut ekonomiskt stöd på det sätt som föreslås i motionen. Det är dock möjligt för näringsidkare som hyr sin lokal av en privat fastighetsägare att söka om ersättning av sin hyresvärd enligt svensk hyreslagstiftning.

Den 23 februari informerade fastighets- och gatudirektören tekniska nämnden om en rad åtgärder som vidtagits för att stärka kommunikation och samverkan med stadens näringsidkare vid infrastrukturarbeten via projektet Avstängningar och kommunikation.

Nämnden och förvaltningen arbetar med att säkerställa att:

- Under ett projekts olika faser löpande informera, involvera och föra dialog med näringsidkare, boende och andra samhällsfunktioner. (Kommunicera)
- Näringsidkare, boende och andra samhällsfunktioner under entreprenadfasen kan bedriva sin verksamhet och ha tillgång till sina fastigheter på ett så gynnsamt sätt som möjligt, utifrån projektens förutsättningar gällande tid, kostnad och kvalitet (Trygga)
- Näringsidkare, boende och andra samhällsfunktioner under projektens olika faser har tagit emot information, blivit lyssnade på, bidragit och förstått hur det kan påverka dem. (Kvittera)

Slutligen pågår även analys av hur trafikavstängningar påverkar trafikflöden i Malmö. Detta för att få en bättre kunskap inför framtida avstängningar och förändringar i trafiksystemet. Syftet är att hitta en avvägning mellan olika intressen och ha en strategi för att minska negativ inverkan av större åtgärder i stadsmiljön för stadens näringsidkare.

Tekniska nämnden verkar aktivt för att minimera störningar och eventuell negativ påverkan för stadens boende och näringsidkare vid trafikavstängningar och omledning av trafik.

Ordförande Andréas Schönström (S)

Förvaltningsdirektör Tobias Nilsson

Sverigedemokraterna reserverar sig muntligen mot beslutet.